

Gazeta are de 660 ori, adica: Miercuri si Sambata.
Pric'ea o data pe septemana, adica: Mercuriu. Pretiu-
loru este pe unu anu 10 f. m. c.; pe diumotato
anu 5 f. in lăintra Monarchia.

GAZETA

Pentru tieri straine 7 f. pe unu Som. s pe annula
intrega 14 f. m. c. Se pronomera la tóto poste
imperatesei, cam si la toti cunoscutii nostri DD. cor-
respondintii. Pentru serie „petitu“ se cere 4 cr. m. c.

FRANCO-ROMANE.

Monarch'ia austriaca

TRANSILVANIA.

Brasiovu, 21. Augustu n. Noulu imprumutu de statu a crescutu pana acumu in tier'a nóstra la 10 milioane si comuna brasioveana, dupa otarirea reprezentantiloru ei mai adause inca, la 100,000 suptuscrisa mai mainte, inca alte 320,000 f. cu carii la olalta va suptuscrie 420,000 f. — Dupa cumu scimu inca se mai póte suptuscrie la imprumutu in timpu de 14 zile, pana candu se prelungi suptuscrierea. —

Suptuscrierile numai din capitalele tieriloru de corona pana pe la 13. Augustu trecura in suma preste 200 milioane,

— Tocma ne sosese o provocare catra poporulu romanu facuta in folosulu scóleloru romane, ceea ce merita imitatiune catu de caldurósa. Provocarea e emisa dela „Imperatésca ocarmuire a scóleloru romane unite cu Nr. 982 si are tesstulu urmatoru:

R o m a n i l o r u !

Nimene nu se póte mai multu indof, cumca romanulu numai pfti scóle se póte si sufletesce si trupesce inavuti.

De voesci romanule se fii mai fericitu, si neamulu tuu mai clustitu, te grijesce se ai scóla, si vei fi fericitu; atunci nu vei fi tu mai de urma, fora asemine altoru neamuri.

Inalta ocarmuire Imperatésca va da voo astadi privilegiu ca sa ve intemeiati scóla pre vecie, se fii fericiti in veci; ve chiama, ca se puneti in vistieria tierii din prisosintia averiloru vóstre atata catu numai sunteti harnici a plati in 4 ani, si veti avé scola.

S'au starnitu romanulu, si au cunoscutu, ca cuventulu preabunulu Imperatu elu chiama pre romanu la fericire; unu satu romanescu Osieu, numai din 60 case audindu cuventulu acesta pentru romani mantuatoriu, 2500 f. bani buni au scrisu se dea in 4 ani impartiti; urmatai dara tóte satele romanesci, si nu cruciati catu de multu a da pentru fericirea vóstra.

DD. protopopii suntu chiamati acesta cuventu alu face poporulu cunoscutu cu graba.

Urbea mare, in 8. Augustu 1854.

Iosifu Pop Szilágyi,
imperatescu inspectoru al scóleloru.

Dumnedieu se prospereze inceputulu acesta si sa aplece inimile tuturoru romaniloru la pornirea acésta, ce ne apromite atata bine in viitoru. Asemenea fapte inse sa uneasca cugetele tuturoru romaniloru, spargundu fatalulu parete despartitoru, care ne a fostu pedeca inaintarei. Sapiienti pauca. —

— Brasiovulu se afla astadi in legatura fórté deaprópe cu tóta Europa. In 18. Augustu Telegrafulu, ce se afla finitu pana la Brasiovu, a inaintatu cea din teia depesia de aici la Viena si astadi primiramu din Viena cursulu chartieloru: Agio la argintu 20, si la galbini 24 %.

Correspondintia.

Cianu mare, 10. Iuliu 1854.

Domnule Redactoru! Me apromiseiu a Ti scrie ceva despre tota'lta stare a scolii locale de aici, precumu si despre rezultatulu essamenului de vara, o facu dara in urmatórele:

Despre infiintiat'a scóla din Cianu mare sau fostu scrisu ceva in foile Gazetei nóstre inca in an. 1851, in vr'o doi articuli Nr. 44 si

56, unde vediu comuna nóstra insirata intre cele mai brave, pentru infiintiat'a sa scóla; si inca in an. din teiu pentru progresulu ce lu facu zelosulu invetiatoriu D. Ladislau Dumitrescu cu scolarii sei, meritá scola nóstra lauda in foile publice.

Ar' fi debuitu póte inca atunci a incunoscentia onorat. publicu, prin ce midilóce si cu a cui ajutoriu intre atatea lipse se putu infiintia aceasta scola laudabila; inse vedindu fluctuatiunea oameniloru si necadiulu meu pentru aceasta scola, buna óra ca a Domnului corespondinte din Bucurdea Granoasa, de si se dede ca scola de frunte, si pe acelea tempuri unica in tóta campia, nu mi putuiu apromite statornicia ei, ci o priviamu numai ca o casa de cocieni pruncésca, de care atingunduse nepriceputa mana o va darima de locu. — Aceasta fá pricina de eu dupa infiintierea scolei nóstre abia in alu patrulea anu me putui indupleca a scrie in publicu ceva despre originea, — sustarea — si instructulu fundu alu acestei scole.

Ce se atinge de origine, dupa sufocarea revolutiunei, si noi ca altii incepuramu a cugeta despre infiintierea unei scole in comuna nóstra. Dar' cumu? cu ce, n'avomu nimica, disera multi, eu respunseiu, celut credutiosu tóte se potu. — Aveamu unu capitalu micu si, si acola desperatu la Dnu Galfi Joseph, care fiindu anteu szolgabireu, apoi perceptoru, in sine jude primariu in comitatulu nostru, in 26 ani nime nu avu curagiu se incerce scoaterea acestui capitalu; caci unora mai indrezneti pentru unu astufeliu de passu sumeti li se apromisése temnitia in mai multe renduri. — Din intemplantu, imi cadu contractulu in mana, se tacu altele multe, ba tóte, cu greu mare capataiu dela dinsulu 500 f. v., dar cu ajutoriulu Domnului comisariu Botta. — Lunga acestea s'au mai alaturatu totu cu ajutoriulu Dlui Botta, 500 de florini v. din o colepta intreprinsa totu in favórea Dlui Galfi, sub revolutiune facuta cu terrorismu; dar' tocma de magiar'a ocarmuire, ca fora lege, sistata. Acuma aveamu 1000 f. la care mai adaugunduse ofertele braviloru cienani, redicaramu edificiuulu materialu pe fundamentu de zidu de piatra pona in brau, si mai in susu pareti de barne groase, sub coperisu de scanduri, 10 orgii lungu, 3½ latu, care cuprinde in sine ospitiulu profesorulu si unu oscbitu salon mare spre a putea cuprinde aprópe la 300 scolari, prevediutu cu scaune scolastice catra profesoralu si tóte celea de lipsa la o scola. — Acumu cienanii mei vedindu edificiuulu sevirsitu, se bucura ca si cumu ar fi scapatu de nu sciu ce iobagia; dara eu inca acesta edificiu nu'lu priviamu de scola, cace trista esperintia mi au fostu arata tu ca multi barbati romani in primulú loru entusiasmu si au erigatu astufeliu scole, si apoi dandu de obicinuitele pedece, le dederu nitarii, si asia astadi astufeliu de scole se vedu cu pareti parasi a suspina dupa nevinovatii alumni.

Asia dara ca sa nu devina si a nóstra scola la a acestoru sórte, inca in anulu 1850, 12. Nov. adunaiu totu poporulu la casa parochiala si dupa multe, multe — ne invoiramu cu toti a face nescari legi comune pentru intemeierea unui fundu scolasticu; facuramu dara legi in 21 puncte, le subscrise judele mare, judele micu, 7 batrini, 16 sateni, notariu si eu, si asia sigilate cu sigilele besericeii si alu comunei le duseiu la Clusiu la incl. ces. reg. comanda districtuala spre confirmatiune, unde resolutulu si neobositulu barbatu Domnu Negruti in anulu 1851, Iun. in 9., le si essoperá inalta aprobare si pe calea oficiosu ni le trimise confirmate si sigilate bravulu nostru comisariu Botta in 13. aceiasi luni.

Acumu incepu a crede si eu cu Toma, ca de si eu multe jertfe, dara totusi scola mea nu va deveni dupa esemplulu altora pustia. —

(Va urma.)

